

Albert Groothedde

Bekering en vergeving

In gesprek met rabbijn Keesing over Jom Kippoer

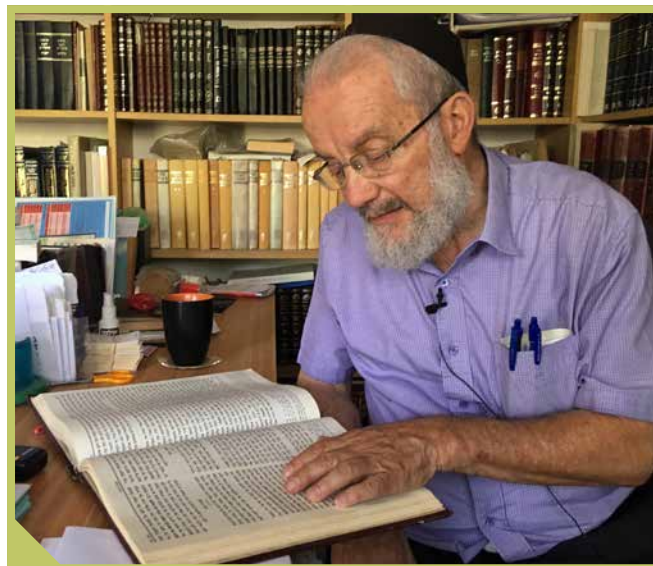
De Joodse najaarsfeesten Rosj Hasjana en Jom Kippoer zijn de plechtigste momenten op de Joodse kalender. Rabbijn Uriël Keesing introduceert de feesten en vertelt hoe hij Jom Kippoer doorbrengt en ervaart.

In de eerste helft van oktober worden twee Joodse feesten gevierd: Rosj Hasjana en Jom Kippoer. Kunt u deze feesten kort introduceren?

'Ik leg de betekenis van de feesten altijd zo uit. Je moet je voorstellen dat God op Rosj Hasjana, Joods Nieuwjaar, een groot boek voor Zich heeft met daarin de namen van alle wereldebewoners. Op die dag noteert Hij wat het lot zal zijn van iedere wereldebewoner en van de wereld zelf. Tijdens de zogenaamde tien dagen van inkeer die daarop volgen, kunnen we door inkeer, liefdadigheid en het uitspreken van de gebeden met een rechte intentie, iedere aanvankelijk slechte lotsbeslissing van God veranderen in een goede beslissing. Die eindbeslissing neemt God op Jom Kippoer, Grote Verzoendag, als Hij opnieuw het boek ter hand neemt.'

Hoe viert u Jom Kippoer?

'Jom Kippoer is een vastendag. Ik vast daarom van zons- ondergang tot zonsopgang, totaal 25 uur. Ik probeer verder op Jom Kippoer de hele dag in de synagoge aanwezig te zijn. Ik herinner me in een grijs verleden dat ik op Jom Kippoer ziek was en niet naar de synagoge kon gaan.

Behalve dat ik ziek was, voelde ik me ook verschrikkelijk omdat ik op de allerbelangrijkste dag van het jaar niet in de synagoge was geweest. Het verblijf in de synagoge op Jom Kippoer is enorm belangrijk. Je ziet tientallen mensen die, net als jij, in gebed verzonken zijn. Deze gebeden zijn zeer indrukwekkend. Er zijn gebeden waarbij vrijwel geen oog droog blijft.'

Wat ervaart u op Jom Kippoer?

'Vaak moet ik op Jom Kippoer denken: 'Een jaar geleden zat ik op dezelfde plaats, heb de gebeden uitgesproken en God vergiffenis gevraagd om verschillende overtredingen die ik heb begaan. Hoe staat het er nu met mij voor? Heb ik die overtredingen inderdaad vermeden of ben ik opnieuw in zonden gevallen?' Soms kan ik mezelf een schouderklopje geven. Aan de andere kant geldt vaak dat er andere overtredingen zijn bijgekomen. Kortom, hoe je het ook wendt of keert, je weet dat je afhankelijk bent van de goedheid van de Eeuwige.'

Brengt Jom Kippoer u altijd wat u wenst?

'Het is moeilijk om op deze vraag een antwoord te geven. Eigenlijk kun je dat pas zeggen nadat het jaar is afgelopen en je kunt nagaan of alle wensen die je op Jom Kippoer hebt ingediend bij God in vervulling zijn gegaan. Heel veel hangt ook af van de manier waarop je Jom Kippoer hebt beleefd. Als ik inderdaad heel de dag in de sjoel (synagoge) heb doorgebracht en alle gebeden heb kunnen bidden, heb ik het gevoel dat ik kan zeggen: 'Kijk eens God, ik heb alles gedaan wat ik kon. Ik hoop dat U er rekening mee

Rabbi Uriël Keesing

Rabbi Uriël Keesing is geboren in 1942 op Cuba. Vlak daarvoor slaagden zijn ouders erin om vanuit het door de Duitsers bezette Nederland via België, Frankrijk, Spanje en Portugal naar het eiland te vluchten. Als volwassene emigreerde Keesing naar Israël. De orthodox-Joodse rabbijn woont in Jeruzalem.

Gespreksvragen:

Een ontmoeting met vertegenwoordigers van andere godsdiensten leidt tot herkenning en vervreemding. Deze gespreksvragen kunnen helpen bij een verdere doordenking van het onderwerp.

1. De Joodse feesten Rosj Hasjana en Jom Kippoer staan sterk in het teken van verzoening en de toekomst. Hoe bewust bent u bezig met deze onderwerpen?
2. Jom Kippoer is het Joodse feest van de verzoening. Welke overeenkomsten en verschillen ziet u tussen het Joodse en christelijke denken over verzoening?
3. Er wordt wel gezegd dat het jodendom een godsdienst is van de wet en het christendom een godsdienst van genade. Klopt dat? In hoeverre bevestigen of ontkrachten uitspraken van rabbijn Keesing dit gezegde?
4. Of christenen iets van de Joodse viering van Jom Kippoer kunnen leren, is uiteindelijk aan christenen zelf, aldus rabbijn Keesing. In hoeverre verrijkt het nadenken over Jom Kippoer uw christen-zijn?

houdt dat ik geen engel ben, maar een gewoon mens. Ik heb weliswaar beloofd om op allerlei gebieden mijn leven te verbeteren, maar U weet, omdat ik mens ben is dat niet altijd mogelijk.'

Wat kunnen christenen leren van de Joodse viering van Jom Kippoer?

'Dat is een vraag die ik niet kan beantwoorden. Het is aan christenen zelf om te bepalen wat ze meenemen van wat ik heb gezegd over Jom Kippoer. Over het algemeen kan ik wel zeggen dat ik het heel belangrijk vind dat we kennisnemen van elkaars godsdiensten. Mijn vrouw heeft wel eens tegen mij gezegd: 'Is dat eigenlijk wel zo zinvol om met christenen te spreken? Wij hebben onze gewoontes, de christenen hebben hun gewoontes.' Ik geloof in het belang van het onderlinge gesprek. Wederzijds begrip kan volgens mij alleen maar zegen brengen.' «

Dit artikel is een bewerking van een gefilmd interview met rabbijn Keesing. De film (incl. kijkwijzer) kunt u vinden op de website van het Centrum voor Israëlstudies: www.hetcis.nl.

Drs. Groothedde (Jeruzalem) is consulente van het Centrum voor Israëlstudies

